

MOŽNOSTI FINANCOVÁNÍ A PŘÍKLADY REALIZACE PRVKŮ ÚSES Z EVROPSKÝCH A NÁRODNÍCH DOTAČNÍCH TITULŮ

Ing. Simona ZEZULOVÁ

*Odbor péče o krajinu, Ministerstvo životního prostředí, Vršovická 65, Praha 100 00
Simona.Zezulova@mzp.cz*

ABSTRAKT

V tomto příspěvku naleznete ucelený přehled finančních nástrojů při přípravě a realizaci prvků ÚSES. Je zde krátce popsán každý významný dotační titul (Operační program životní prostředí – prioritní osa 6, Program rozvoje venkova, Program péče o krajinu, Program podpora obnovy přirozených funkcí krajiny) s internetovým odkazem.

Na základě dat poskytnutých Státním fondem Životního prostředí, Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR a Státním zemědělským intervenčním fondem je každý zmíněný dotační titul reprezentován ukázkou realizovaného projektu.

MOŽNOSTI FINANCOVÁNÍ

Evropské zdroje

1. Operační program Životní prostředí

Opatření 6.2. – Podpora biodiverzity (výsadba dřevin a úprava stanoviště na podporu ohrožených druhů; tvorba tůní a drobných vodních prvků a mokřadů, aj.)

Opatření 6.3. – Obnova krajinných struktur (realizace opatření navržených v rámci schválených komplexních pozemkových úprav zaměřených na výsadby zeleně v krajině a ochranu půdy; příprava a realizace prvků ÚSES; opatření k zachování a celkovému zlepšení přírodních poměrů v lesích ve vymezených regionálních a nadregionálních biocenter ÚSES, aj.)

Opatření 6.4 – Optimalizace vodního režimu krajiny (budování a obnova retenčních prostor, mokřadů a tůní, revitalizace vodních toků, výstavba poldrů, opatření proti větrné a vodní erozi, podpora přirozeného rozlivu v nivách toků, aj.)

Dofinancování do 100% způsobilých výdajů je možné na projekty zaměřené na přípravu a realizaci prvků ÚSES v rámci opatření 6.3 a u projektů revitalizace vodních toků, říčních ramen, tvorby a obnovy mokřadů a tůní v rámci oblasti podpory 6.4

V ostatních případech je výše dotace stanovena na max. 90 % uznatelných nákladů

Žadatelé: - fyzické osoby a právnické osoby (vyjma oblast podpory 6.4), obecně prospěšné organizace, územní samosprávné celky, občanská sdružení, svazky obcí, příspěvkové organizace, organizační složky státu, státní organizace a státní podniky, aj.

Další informace na internetových stránkách www.opzp.cz

2. Program rozvoje venkova

1.1.4. Pozemkové úpravy (realizace „plánu společných zařízení, který zahrnuje i tvorbu ÚSES); žadatelem jsou pouze Pozemkové úřady

2.2.3. Lesnicko – environmentální platby – Zlepšování druhové skladby lesních porostů (pouze jako doplňkové opatření)

2.2.1. Zalesňování zemědělské půdy – První zalesnění zemědělské půdy (zlepšení okolí prvků ÚSES)

Titul biopásy a zatravňování orné půdy, opatření ošetřování travních porostů (zlepšení okolí prvků ÚSES)

Další informace na internetových stránkách www.eagri.cz

NÁRODNÍ ZDROJE

3. Program péče o krajinu

B. Zlepšování dochovaného přírodního a krajinného prostředí

B.1. – Péče o přírodní a přírodě blízké biotopy druhů uvedených v červených seznamech ve volné krajině

B.2. Péče o krajinné prvky

a) péče o registrované VKP a prvky ÚSES (likvidace křovinného a dřevinného náletu, extenzivní pastva, kosení travního porostu a rákosin, výchovný zásah u prvků ÚSES zakládaných lesnickým způsobem, následná péče u prvků ÚSES po dobu 3 let, aj.)

b) péče o památné stromy a aleje a další významné stromy a aleje (ošetření, ochrana a uchování stromů a alejí včetně dosadeb)

c) výsadby nelesní zeleně plnící krajinotvornou funkci (včetně ovocných stromů krajových odrůd)

d) vytváření drobných přírodních prvků v krajině (realizace vymezených a schválených prvků ÚSES z genetiky a stanovištně odpovídajícího osiva a sadbového materiál; vytváření tůní, mokřadů, obnova mezí a remízků, aj.)

Výše přiznaných finančních prostředků může být stanovena do 100 % uznatelných nákladů, avšak max. výše podpory může činit 250 000 Kč.

Žadatelé: fyzické osoby, právnické osoby, obecně prospěšné organizace, územní samosprávné celky (obce), občanská sdružení, svazky obcí, příspěvkové organizace, organizační složky státu, státní organizace a státní podniky, aj.

Další informace na internetových stránkách www.dotace.nature.cz

4. Program podpora obnovy přirozených funkcí krajiny

Adaptační opatření pro zmírnění dopadů klimatické změny na vodní ekosystémy (zakládání a revitalizace prvků systému ekologické stability vázaných na vodní režim). Maximální výše podpory činí 1 mil. Kč.

Adaptační opatření pro zmírnění dopadů klimatické změny na nelesní ekosystémy (tvorba a obnova ekostabilizačních prvků v krajině; opatření k omezování fragmentace krajiny a podpoře migrační prostupnosti krajiny, likvidace invazních druhů). Maximální výše podpory činí 250 tis. Kč.

Adaptační opatření pro zmírnění dopadů klimatické změny na lesní ekosystémy (opatření pro zlepšování druhové, věkové a prostorové skladby lesních porostů včetně likvidace invazních druhů). Maximální výše podpory činí 250 tis. Kč.

Žadatelé: fyzické osoby, právnické osoby, obecně prospěšné organizace, územní samosprávné celky (obce a kraje), občanská sdružení, svazky obcí, příspěvkové organizace, organizační složky státu, státní organizace a státní podniky, aj.

Další informace na internetových stránkách www.dotace.nature.cz

UKÁZKY REALIZACE PRVKŮ ÚSES

Operační program Životní prostředí

Název projektu: Realizace navržených biokoridorů LBK 7a a LBK 7b

Prioritní osa 6, oblast podpory 6.3

Žadatel: obec Vnorovy

Místo realizace: k.ú. Vnorovy, okres Hodonín, Jihomoravský kraj

Celkové náklady: 1 134 200 Kč

Výzva: 6.

Výměra: 1,075 ha

Období realizace: včetně následné péče do 31.12.2012

Projekt zahrnoval výsadbu různých druhů vrb, duby letní, jasanů, javorů babyky, lípy srdčité, jilmy a topoly. Zatravnění bylo provedeno směsí „luční sběr“.

Název projektu: Územní systém ekologické stability Chotěšov (biocentrum a dva biokoridory)

Prioritní osa 6, oblast podpory 6.3

Žadatel: obec Chotěšov

Místo realizace: k. ú. Chotěšov, okres Litoměřice,

Ústecký kraj

Celkové náklady: 15 454 085 Kč

Výzva: 2.

Výměra: 14,185 ha; 2 754 m

Období realizace: včetně následné péče do 15. 12. 2011

Projekt zahrnoval výsadbu různých druhů dřevin, např. dub zimní, dub letní, habr obecný, jasan ztepilý, javor klen, lípu srdčitou, třešň ptačí, lísku obecnou, svídu krvavou, brslen evropský, kalinu obecnou, dřín jarní, střemchu obecnou a slivoň trnitou. Na zatravnění byla použita běžná travní směs.

Program rozvoje venkova

Název projektu: Realizace části lokálního ÚSES k pozemkové úpravě „Halenkovice – Kopaniny“- lokální biokoridory SO2 a SO3

I.1.4. Pozemkové úpravy , záměr d) - realizace plánů společných zařízení na základě schváleného návrhu pozemkových úprav dle zákona č.139/2002 Sb. a opatření k ochraně a tvorbě životního prostředí a zvýšení ekologické stability krajiny (místní ÚSES včetně následné péče o prvky ÚSES, výsadba zeleně)

Žadatel: Ministerstvo zemědělství ČR – Pozemkový úřad Zlín

Místo realizace: k.ú. Halenkovice, trať Kopaniny, okres Zlín, kraj Zlínský

Celkové náklady: 465 685 Kč

Výměra: 1,5478 ha

Období realizace: 1. polovina roku 2009

Založení prvků ÚSES předcházela realizace technických protierozních opatření (suché nádrže, retenční nádrž, zpevněná polní cesta). Lokální biokoridor SO2 navazuje na již zbudovanou část protierozních opatření, konkrétně na lokální biocentrum se zachytnými retenčními nádržemi.

Biokoridory byly zalesněny sazenicemi lípy, třešně, olše, topolu, dubu a jasanu. Keřový lem tvoří vrba křehká, vrba košařská, vrba mandlová, vrba nachová, ptačí zob obecný, svída obecná, hloh obecný, brslen evropský, řesetlák počistivý, aj.

Celý systém je koncipován tak, aby od sebe oddělil jednotlivé ekologicky labilní části krajiny, převážně jde o rozdělení velkých honů orné půdy, redukci erozního splavu cenného orničního profilu a omezení nánosu splavenin v již zmíněných retenčních nádržích.

Program péče o krajinu

Název projektu: Realizace LBK 28 a 29a v rámci KPÚ – Babice

Podprogram B - Zlepšování dochovaného přírodního a krajinného prostředí

Žadatel: obec Babice

Místo realizace: k.ú. Babice, okres Olomouc, kraj Olomoucký

Celkové náklady: 163 920 Kč

Období realizace: 2009

Název projektu: Realizace výsadeb dřevin v rámci IP 5 Na Vítovce v k.ú. Nová Ves

Podprogram B - Zlepšování dochovaného přírodního a krajinného prostředí

Žadatel: obec Nová Ves

Místo realizace: k.ú. Nová Ves, okres Domažlice, kraj Plzeňský

Celkové náklady: 203 540 Kč

Období realizace: 2008

Program podpora obnovy přirozených funkcí krajiny

Název projektu: Realizace prvků ÚSES v k. ú. Mankovice

Podprogram 115 162 – Zajištění povinností orgánů ochrany přírody ve vztahu k zvláště chráněným územím a zajišťování opatření k podpoře předmětů ochrany ptačích oblastí a evropsky významných lokalit

Žadatel: AOPK ČR - SCHKO Poodří

Místo realizace: k.ú. Mankovice, okres Nový Jičín, kraj Moravskoslezský

Celkové náklady: 216 223 Kč

Období realizace: 2009

